

Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih /ZVDAGA/**(pristojnosti in naloge občine z uvodnimi pojasnili in komentarjem)****K a z a l o:**

1	Pregled pristojnosti in nalog občine po Zakonu o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva /ZVDAGA/.....	1
1.1	Pravna podlaga	1
1.2	Pristojnosti in naloge občinskega sveta po Zakonu o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva /ZVDAGA/.....	1
1.2.1	Akti občinskega sveta po Zakonu o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva /ZVDAGA/.....	1
1.3	Pristojnosti in naloge župana po Zakonu o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva /ZVDAGA/.....	2
1.4	Pristojnosti in naloge občinske uprave po Zakonu o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva /ZVDAGA/.....	2
2	Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam občine.....	2
2.1	Izvajalci arhivske javne službe.....	3
	Ključne besede	3
	Uporabljene kratice	3
	Viri	3

1 Pregled pristojnosti in nalog občine po Zakonu o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva /ZVDAGA/**1.1 Pravna podlaga**

tč.	predpisi, ki so podlaga za sprejem predpisa	določba	pojasnilo
1	Ustava Republike Slovenije Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a		

tč.	predpis	določba	pojasnilo
1.1	Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva /ZVDAGA/ Uradni list RS, št. 30/06 in 51/14		1

tč.	podrejeni predpisi	določba	pojasnilo
1.1.1	Pravilnik o določanju rokov hrambe dokumentarnega gradiva v javni upravi Uradni list RS, št. 49/19		2

1.2 Pristojnosti in naloge občinskega sveta po Zakonu o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva /ZVDAGA/

tč.	pristojnosti in naloge občinskega sveta	določba	pojasnilo
1	Lahko ustanovi arhiv za varovanje svojega arhivskega gradiva.	57. člen	6
2	Skupaj z drugimi občinami ustanovi skupni arhiv.	57. člen	6

1.2.1 Akti občinskega sveta po Zakonu o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva /ZVDAGA/

tč.	akti sveta	določba	pojasnilo
1	Odlok o ustanovitvi javnega arhiva za varovanje občinskega arhivskega gradiva	57. člen	6

1.3 Pristojnosti in naloge župana po Zakonu o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva /ZVDAGA/

tč.	pristojnosti in naloge župana	določba	pojasnilo
1	Zagotovi hrambo arhivskega gradiva, ki mu še ni potekel rok hrambe.	39. člen	2
2	Sodeluje s pristojnim arhivom pri izdelavi navodil za odbiranje javnega arhivskega gradiva iz dokumentarnega gradiva.	39. člen	2
3	Odbira javno arhivsko gradivo iz dokumentarnega gradiva po navodilih pristojnega arhiva.	39. člen	2
4	Izroča javno arhivsko gradivo arhivu.	40. člen	3

1.4 Pristojnosti in naloge občinske uprave po Zakonu o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva /ZVDAGA/

tč.	pristojnosti in naloge občinske uprave	določba	pojasnilo
1	Zagotovi hrambo arhivskega gradiva, ki mu še ni potekel rok hrambe.	39. člen	2
2	Sodeluje s pristojnim arhivom pri izdelavi navodil za odbiranje javnega arhivskega gradiva iz dokumentarnega gradiva.	39. člen	2
3	Odbira javno arhivsko gradivo iz dokumentarnega gradiva po navodilih pristojnega arhiva.	39. člen	2
4	Izroča javno arhivsko gradivo arhivu.	40. člen	2

2 Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam občine

1 Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih /ZVDAGA/ ureja način, organizacijo, infrastrukturo in izvedbo zajema ter hrambe dokumentarnega gradiva v fizični in elektronski obliki, veljavnost oziroma dokazno vrednost takega gradiva, varstvo arhivskega gradiva in pogoje za njegovo uporabo, naloge arhivov in javne arhivske službe ter s tem povezane storitve in nadzor nad izvajanjem (1. člen ZVDAGA).

2 Kot določa ZVDAGA, morajo javnopravne osebe (organi samoupravnih lokalnih skupnosti) skrbeti za ohranjanje, materialno varnost, celovitost in urejenost dokumentarnega gradiva, ki ga prejemajo ali nastaja pri njihovem delu, dokler ni iz tega gradiva odbrano arhivsko gradivo. Pristojnemu arhivu morajo zagotoviti ogled dokumentarnega gradiva ter mu dajati podatke, ki jih potrebuje za vodenje evidenc o arhivskem gradivu, pod pogoji, ki jih določa zakon. Kot določa ZVDAGA morajo javnopravne osebe (organi samoupravnih lokalnih skupnosti) sodelovati s pristojnim arhivom pri izdelavi navodil za odbiranje javnega arhivskega gradiva iz dokumentarnega gradiva. Prav tako morajo navesti katero dokumentarno gradivo ima trajen pomen za pravni interes pravnih in fizičnih oseb. Arhivsko gradivo morajo odbrati iz dokumentarnega gradiva o navodilih pristojnega arhiva ter izdelati popis odbranega gradiva. Ob navedenem morajo pristojni arhiv obvestiti o statusnih spremembah ter spremembah na področju upravljanja z dokumentarnim gradivom. Potem, ko je arhivsko gradivo že odbrano, morajo javnopravne osebe zagotoviti hrambo tistega gradiva, ki mu še ni potekel rok hrambe. Za izvajanje navedene obveznosti morajo zagotavljati ustrezne materialne, kadrovske in finančne pogoje ter določiti osebo, odgovorno za izvajanje teh obveznosti. Uslužbenci javnopravnih oseb, ki upravljajo z dokumentarnim gradivom in delavci ponudnikov storitev, ki opravljajo dela zajema, in hrambe gradiva v digitalni obliki ter spremljevalnih storitev, morajo imeti najmanj srednjo izobrazbo in opravljen preizkus strokovne usposobljenosti pri pristojnem arhivu. Opravljen preizkus strokovne usposobljenosti velja na celotnem območju Republike Slovenije (39. člen ZVDAGA). Za izvrševanje določil navedenega 39. člena ZVDAGA je minister, pristojen za kulturo izdal **Pravilnik o določanju rokov hranjenja dokumentarnega gradiva v javni upravi**, s

katerim je določil osnove za določanje rokov hranjenja dokumentarnega gradiva tudi za uprave samoupravnih lokalnih skupnosti.

- 3 Organi lokalnih skupnosti morajo izročiti javno arhivsko gradivo arhivu najkasneje 30 let po nastanku gradiva, in sicer tudi gradivo: **1.** ki vsebuje osebne podatke v skladu s predpisi, ki urejajo področje osebnih podatkov; **2.** ki vsebuje tajne podatke v skladu s predpisi, ki urejajo področje tajnih podatkov; **3.** ki je posebej varovano kot zaupno, če tako določa zakon ali poslovnik državnega organa ali organa samoupravne lokalne skupnosti. Kot javno arhivsko gradivo, ki ga je javnopravna oseba dolžna izročiti v navedenem roku, se lahko štejejo tudi spletne objave in izvod internih, službenih in poslovnih publikacij, letakov, reklamnih objav in podobnega gradiva, ki ga je objavila javnopravna oseba. Kadar je navedeno gradivo pri ustvarjalcu še vedno v uporabi in je potrebno za njegovo poslovanje, se tridesetletni rok izročitve javnega arhivskega gradiva za posamezno gradivo iz prvega in drugega odstavka tega člena izjemoma lahko podaljša za največ deset let na podlagi odločbe arhiva. Vlogi za izdajo navedene odločbe mora javnopravna oseba obvezno priložiti popis arhivskega gradiva, v zvezi s katerim prosi za izjemno podaljšanje roka. ZVDAGA še določa, da je javnopravna oseba je dolžna izročiti javno arhivsko gradivo pristojnemu arhivu v izvorniku, urejeno, popisano, v zaokroženih in kompletnih celotah ter tehnično opremljeno po navodilih pristojnega arhiva. (40. člen ZVDAGA)

2.1 Izvajalci arhivske javne službe

- 4 V skladu z ZVDAGA opravljajo arhivsko javno službo državni arhivi, regionalni arhivi in arhivi samoupravnih lokalnih skupnosti. Navedeni arhivi vodijo register javnopravnih oseb, političnih strank in zasebnopravnih oseb, ki so pridobile status delovanja v javnem interesu, iz tega zakona, za katere ugotovijo svojo pristojnost in od katerih bodo prevzemali arhivsko gradivo, na podlagi podatkov iz Poslovnega registra Slovenije in v sodelovanju z Agencijo za javno pravne evidence in storitve ter ministrstvom, pristojnim za upravo. O spornih primerih odloči minister, pristojen za arhive (54. člen ZVDAGA).
- 5 Javno arhivsko gradivo samoupravnih lokalnih skupnosti, nosilcev javnih pooblastil oziroma izvajalcev javnih služb, ki jih zagotavlja samoupravna lokalna skupnost, ter skladov, agencij in drugih pravnih oseb, ki jih ustanovi samoupravna lokalna skupnost, varuje arhiv, ki ga lahko ustanovi samoupravna lokalna skupnosti. V skladu z ZVDAGA lahko več samoupravnih lokalnih skupnosti ustanovi skupni arhiv. Pogoje za ustanovitev arhiva samoupravne lokalne skupnosti in skupnega arhiva podrobneje določi minister, pristojen za arhive, v soglasju s samoupravnimi lokalnimi skupnostmi, in sicer predvsem glede: **1.** potrebnih in primernih prostorov ter opreme; **2.** usposobljenih strokovnih uslužbencev; **3.** zagotovljenih sredstev za opravljanje arhivske dejavnosti. Arhiv lahko začne z delom, ko minister, pristojen za arhive, ugotovi, da so izpolnjeni pogoji iz ZVDAGA (57. člen ZVDAGA).
- 6 Če samoupravne lokalne skupnosti ne ustanovijo lastnega arhiva za varstvo svojega javnega arhivskega gradiva, njihovo arhivsko gradivo varujejo regionalni arhivi, ki jih ustanovi Vlada RS (55. člen ZVDAGA). Regionalni arhiv hrani javno arhivsko gradivo samoupravne skupnosti na podlagi medsebojne pogodbe, ki jo sklene s samoupravno lokalno skupnostjo (58. člen ZVDAGA).

Ključne besede

Lokalna samouprava, občina, občinski svet, župan, občinska uprava, pristojnosti, dokumentarno gradivo, arhivsko gradivo.

Uporabljene kratice

ZVDAGA - Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva /ZVDAGA/ (Uradni list RS, št. 30/06 in 51/14).

Viri

Ustava in zakoni

Ustava Republike Slovenije /Ustava RS/ (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a).

Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva /ZVDAGA/ (Uradni list RS, št. 30/06 in 51/14).

Podzakonski akti

Pravilnik o določanju rokov hrambe dokumentarnega gradiva v javni upravi (Uradni list RS, št. 49/19).